

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

امام حسین
علیہ السلام
و تربیت دینی

محمد علی قاسمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امام حسین (ع) و تربیت دینی

نویسنده:

محمد علی قاسمی

ناشر چاپی:

محمد علی قاسمی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	امام حسین(ع) و تربیت دینی
۷	مشخصات کتاب
۷	مقدمه
۸	نتیجه گیری
۸	شیوه تربیتی امام حسین
۸	رضا و تسلیم
۸	اشاره
۹	ایجاد خود باوری و تقویت عزت نفس
۹	اشاره
۹	احترام و محبت به کودکان
۱۰	گزینش نام زیبا
۱۰	احترام به افکار جوانان
۱۰	سلام کردن با لحنی محبت آمیز
۱۰	توجه و احترام به همسر
۱۱	گرامی داشت مقام معلم
۱۱	جبران نیکی دیگران به بهترین صورت
۱۲	تواضع و هم نشینی با فقراء
۱۲	جایگاه مادران شایسته
۱۲	بهره گیری از کلمات دلپذیر در سخن
۱۳	الگوهای تربیتی قیام عاشورا
۱۳	الگوی وفاداری
۱۴	اسوه صبر و مقاومت

- ۱۴ ..... الگوی بازگشت به خوبی‌ها
- ۱۴ ..... الگوی پای بندی به حجاب و عفاف
- ۱۵ ..... الگوی تربیتی مواسات و اینثار
- ۱۶ ..... الگوی رازداری
- ۱۶ ..... درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

امام حسین(ع) و تربیت دینی

مشخصات کتاب

عنوان: امام حسین (ع) و تربیت دینی

پدیدآورندگان: امام سوم حسین بن علی(ع)(توصیف گر)

محمدعلی قاسمی(پدیدآور)

وضعیت نشر: قم: محمدعلی قاسمی، ۱۳۸۷

نوع: متن

جنس: مقاله

الکترونیکی

زبان: فارسی

توصیفگر: تربیت اخلاقی

سیره ائمه اطهار (ع)

اهداف تربیت

مقدمه

مهم‌ترین امتیاز انسان از سایر موجودات عالم قابلیت رشد و استعداد کمال در وجود اوست و هویت انسان در پرتو همین ویژگی معنا پیدا می‌کند، چه این که ارزش واقعی او در گرو پیمودن مسیر کمال و به فعلیت رساندن استعدادها و شکوفایی خلاقیت‌های باطنی او می‌باشد، و از این روست که آفریدگار جهان همه موجودات هستی را در مسیر رشد و به خاطر پرورش و تکامل وی آفریده است در این راستا، اگر انسان در سایه عوامل تربیتی راه رشد و تربیت صحیح را پیماید به بالاترین درجه فضایل و کمالات انسانی خواهد رسید، به گونه‌ای که ملائک از رسیدن به مقام وی عاجز می‌شوند. و اگر از روش تربیتی مستقیم منحرف شود، به موجودی پست و بی ارزش تبدیل خواهد شد. از سوی دیگر، به حکم آفرینش یکی از اوصافی که در نهاد هر انسانی به ودیعه گذارده شده خصلت «الگوپذیری است زیرا هر کسی می‌کوشد به نوعی از شخصیت‌هایی که در اندیشه او بزرگ و کامل هستند، پیروی کند و شیوه و مقام آنان را سرمشق خود قرار دهد. اکنون باید فرد الگوپذیر را در شناخت شخصیت‌های کامل و جامع که می‌توانند راهنمای او باشند، یاری نمود، تا در مسیر پر پیچ و خم و از میان هزاران الگوی ساختگی خیالی و درست و یا نادرست راه درست را بیابد. قرآن بهترین قانون تربیت و انسان‌ساز، به این نکته عنایت دارد و برای تربیت و پرورش درست انسان‌ها، به معرفی چهره‌های نیک می‌پردازد. از این رو می‌فرماید: (و قد کانت لکم اسوه حسنه فی ابراهیم و لکم فی رسول الله اسوه حسنه. بنابراین داشتن مقتدا و الگو برای پذیرش و پیمودن راه درست امری ضروری است اگر چه نهضت عاشورا بسی تلخ و اسف‌بار بود و دل انسان‌های آزاده را جریحه دار کرد، ولی یک حادثه معمولی نبود، بلکه با تمام وقایع تاریخ تفاوتی بس عظیم داشت زیرا رهبرش عصاره نبوت و رسالت پنجمین نفر اصحاب کسا، تجسم حق و اسلام راستین انسان کامل و تربیت شده دامان رسول خدا(ص) است امام حسین (ع) انسانی الهی با هدف است که افکار بلندش در جای جای این قیام و حرکت تبلوری ویژه یافته است که در بیان نغزش نیز تبیین شده است که فرمود: «و لکم فی اسوه در من برای شما الگویی است. اکنون ما در این پژوهش با عنوان «امام حسین و تربیت دینی به ترسیم دو جنبه الگویی در این زمینه می‌پردازیم که عبارتند از: ۱- از آن جایی که سیره تربیتی پیشوایان معصوم (ع)

را می‌توان به عنوان بهترین و کامل‌ترین شیوه و مدل تربیت ارائه نمود، نوشتار حاضر به برخی از روش‌های تربیتی امام حسین می‌پردازد. ۲- از سوی دیگر، نهضت عاشورا از آغاز تا انجام مجموعه‌ای از الگوهای ارزشمند در زمینه اخلاق و تربیت دینی است در این کاوش کوتاه به جنبه‌های ویژه‌ای از الگوهای فرهنگ عاشورا اشاره خواهیم نمود. بنابراین آنچه در این مقال بررسی می‌شود، در دو بخش شیوه‌های تربیتی امام حسین (ع) و الگوهای تربیتی نهضت عاشورا تدوین می‌گردد.

نتیجه‌گیری

سیره امام حسین (ع) و قیام عاشورائی‌اش پرتو کامل‌ترین الگوهای ماندگار در تاریخ بشر است که زیباترین و ملموس‌ترین جلوه‌های انسانی تربیت یافته را به تصویر می‌کشند و آن را مدل برای آینده و مسیر حرکت همگان قرار می‌دهند، بنابراین سرور شهیدان و همه رفتار و گفتار کوشش کوثر بی‌انتهای تربیت انسان بشمار می‌رود.

شیوه تربیتی امام حسین

از آن جایی که پایگاه عصمت کامل‌ترین انسان بر عالم خاکی است امام حسین (ع) نیز به حکم آیه (انما یرید الله لیدهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا). از همه پلیدیها مبرا و به همه صفات نیکویی که ممکن است یک بشر دارای آن باشد، موصوف است افزون بر این که خویشان متصف به همه نشانه‌های کمال هستند، آمده‌اند تا دیگران را نیز با شیوه‌های تربیتی خود به کمالی افزون‌تر هدایت گر شوند. روش آموزش فضایل اخلاقی در عمل و گفتار ایشان جلوه‌ای قابل توجه دارد.

رضا و تسلیم

اشاره

رضایت در مقابل آنچه خدا برای انسان می‌خواهد نتیجه توکل و صفات درونی سالک طریق است توکل در شخصی چون امام حسین (ع) جلوه‌های گوناگونی می‌یابد، آن جا که او هر آنچه از اموال به دستش می‌رسد در راه محتاجان صرف می‌فرمودند و هیچ‌گاه کسی از او چیزی درخواست نکرد، مگر آن حضرت به او عنایت فرمودند. و در شعر خویش به این توجه می‌دهند: و ان تکن الایزاق قسماً مقدرافقله حرص المرء فی الکسب اجمل و ان تکن الاموال للترک جمعها فمابال متروک به المرء بیخل و اگر روزی و رزق تقسیم شده و مقدار، از سوی خداست پس حرص کمتر انسان در کسب و اکتساب نیکوتر است - و اگر جمع کردن اموال برای ترک کردن است بنابراین به آنچه ترک خواهد شد چرا باید بخل ورزید و آن را صرف نکرد. بخل نتیجه احتیاج و کم‌بینی است و آن که در اوج قله توکل سیر می‌کند، هیچ‌گاه به کسی بخل نمی‌ورزد و در همه لحظات زندگی مادی و معنوی و زندگی و مرگ تسلیم و راضی به امر خداوند است آنچه امام (ع) درباره خویش می‌گوید به گونه‌ای برای تربیت و آموزش دیگران است چه این که در منزل «غریب الهجانات چهار تن به نام‌های «عمرو بن خالد» خادم عمر بن خالد، «مجمع بن عبدالله» و «نافع بن هلال» به همراهی «طرمح بن عدی» که از کوفه حرکت کرده بودند؛ با امام مواجه گردیدند و امام پس از شنیدن شعر «طرمح در مدح و ستایش آن حضرت فرمودند: «انا والله لارجوا ان یکون خیرا ما اراد الله بنا قتلنا ام ظفرنا؛ به خدا سوگند! امیدوارم که اراده و خواست خدا درباره ما خیر باشد، خواه کشته شویم یا پیروز گردیم. اکنون به جلوه‌های آشکارتری از تسلیم و رضایت آن حضرت در سخنان ایشان اشاره می‌کنیم الف در کنار مرقد جدش رسول الله (ص) از خداوند می‌خواهد آنچه برای او پیش می‌آید سبب رضایت او باشد: «أسئلك یا ذالجلال و الاکرام بحق هذا القبر و من فیه الا اخترت لی ما هو لک رضی و لرسولک رضی ای خدای

صاحب جلال و کرامت بخش به حق این قبر و کسی که در میان آن است از تو درخواست می‌کنم که راهی را در پیش روی من بگذاری که مورد خشنودی تو و پیامبرت باشد.» بوقتی «ابوبکر بن عبدالرحمن نصیحت می‌کند که امام حسین (ع) به عراق نرود و شمه‌ای از سرشت و فرهنگ مردم کوفه را بیان می‌کند، امام ضمن تشکر از او می‌فرماید: «آنچه خداوند مقدر نموده باشد انجام می‌شود.» ج در گفت و گویی با «ام‌هانی خواهر امام علی (ع) هنگام هجرت امام از مدینه سرشار از عاطفه و اشک با امام چنین می‌گوید: «شنیده‌ام که به سوی کشته شدن می‌روی» امام (ع) در پاسخ می‌فرماید: «کلّ الذی مقدر و هو کائن لا محاله هر چه خداوند مقدر کرده است به ناگزیر انجام می‌شود.» (د) امام حسین (ع) در وصیت‌نامه معروف خود که منشور انقلاب عاشورا محسوب می‌شود، می‌نویسد: «و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب توفیقی برای من نیست مگر از خداوند، و من بر او توکل می‌کنم و به او شکایت می‌برم» (ه) وقتی «عبدالله بن مطیع درباره مردم کوفه و تجربه آن مردم سخن می‌گوید، امام به او می‌فرماید: «یقضی الله ما احب خداوند آنچه را دوست دارد مقدر می‌کند.» (و) امام در همه برخوردهای خویش درس رضایت و تسلیم در مقابل خداوند را مطرح می‌نماید، تا آن جا که در دعای پایانی خویش در حالی که بیش از یاران خود، زخم شمشیر و تیر و سنگ برداشته است می‌گوید: «صبراً علی قضائک یا رب لاله سواک یا غیث المستغیثین مالی رب سواک ولا معبود غیرک صبراً علی حکمک بر قضای خود شکیا هستم پروردگارا معبودی جز تو نیست ای پناه بی پناهان من غیر تو پروردگار و معبودی ندارم بر خواست و اراده تو شکیا هستم»

ایجاد خود باوری و تقویت عزت نفس

اشاره

بسیاری از مشکلات انسان‌ها، به ویژه جوانان از نداشتن روحیه اعتماد به نفس و خودباوری ناشی می‌شود و براساس گفتار امامان معصوم کسی که دارای عزت نفس است در جلوگیری و انجام ندادن خواسته‌های نفس اماره قوی‌تر است ترس از ورود به اجتماع و اظهار اندیشه‌ها، پذیرفتن مسئولیت و بسیاری از ناکامی‌ها و شکست‌ها عوارضی است که پیامد حقارت و ذلت نفس است بنابراین امامان شیعه به عنوان بهترین مربیان تربیت انسان‌ها شیوه‌هایی را برای تقویت شخصیت انسان‌ها، به ویژه جوانان و نوجوانان ارائه نموده‌اند، که برخی از آن‌ها عبارتند از:

احترام و محبت به کودکان

پیامبر اکرم (ص) بارها امام حسن و امام حسین را در دوران کودکی مورد محبت و احترام قرار داده و بدین وسیله آموزشی برای دیگران و راهی برای بالابردن روحیه اعتماد به نفس را در شخصیت آنان ترسیم می‌نمودند. روزی پیامبر (ص) نشسته بودند که دو کودک وارد شدند، پیامبر به احترام آن دو از جای خود برخاستند و به انتظار ایستادند، لحظاتی طول کشید، آنان نرسیدند. رسول گرامی اسلام به طرف کودکان پیش رفتند و از آنان استقبال نمودند، بغل باز کردند و هر دو را بر شانه خود سوار کردند و به راه افتاده فرمودند: «نعم المطی مطیکما و نعم الراكبان انما؛ فرزندان عزیزم مرکب شما چه خوب مرکبی است و شما چه سواران خوبی هستید.» آنان که در دامان چنین رسولی به تکامل رسیده‌اند، هم چنان که از خانواده‌های خود عشق و محبت آموخته‌اند در بذل آن به فرزندان و تقویت شخصیت آنان دریغ نمی‌ورزند. عبدالله بن عتبه می‌گوید: «روزی در خدمت سیدالشهداء (ع) بودم که فرزند کوچک آن حضرت (امام سجاد (ع)) وارد شد امام او را پیش خواند و به سینه‌اش چسبانید، پیشانی‌اش را بوسید و فرمود: «بابی انت ما اطیب ریحک و احسن خلقک پدرم به فدایت باد! چقدر خوش‌بو و زیبایی» آنچه تاکنون به قلم تنها گوشه‌ای از دریای

محبت آنان به دیگران به ویژه کودکان است

گزینش نام زیبا

نام هر شخصی نشانگر اعتقادات فرهنگ ملیت او و خانواده‌اش می‌باشد. افزون بر این نام هر کسی همیشه و تا پایان بلکه بعد از آن همراه اوست صاحب نام زیبا و ستودنی در آینده به آن افتخار می‌کند و احساس شخصیت می‌نماید، در مقابل صاحبان نام‌های نامناسب در آینده احساس حقارت کرده و رنج خواهند برد، روش عملی امام حسین (ع) گواه روشنی بر این نکته مهم تربیتی است نام فرزندان آن حضرت عبارت است از: علی اکبر، علی اوسط علی اصغر، جعفر، عبدالله محمد، سکینه فاطمه محسن رقیه نام زیبا سبب می‌شود دیگران او را به خاطر نامش تحسین کرده در مورد او فال نیکو بزنند، و این سبب تقویت شخصیت او می‌شود و این نکته برایش فرح‌انگیز و نشاط‌بخش است هنگامی که جنازه خونین «حر» را در آخرین لحظات زندگی به محضر امام حسین (ع) آوردند، امام در حالی که با دستان مبارک صورت او را نوازش می‌داد و خون چهره‌اش را پاک می‌نمود، فرمود: «بخ بخ لک یا حر، انت حر کما سمیت فی الدنيا و الاخرة و الله ما اخطأت امک اذ سمتک حرا، فانت و الله حرّ فی الدنيا و سعید فی الاخرة» به به احسنت ای حر! تو آزاد مردی چنان که در دنیا و آخرت آزاده خوانده می‌شوی سوگند به خدا! مادرت در این نام نهادن اشتباه نکرده است به خدا قسم تو در دنیا آزاد مرد و در آخرت سعادت‌مند خواهی بود. گاه نام زیبایی که برگرفته از بزرگان مکتب است سبب احترام به وی می‌شود و در تصمیم‌گیری‌های سرنوشت ساز موثر است هنگامی که «حسن مثنی فرزند ارشد امام مجتبی (ع) یکی از دختران امام حسین (ع) را خواستگاری نمود، امام انتخاب را به او واگذار کرد و زمانی که حضرت سکوت حیا آمیز او را مشاهده کردند، فرمودند: «با دخترم فاطمه که هم نام مادرم و شبیه اوست ازدواج کن .

احترام به افکار جوانان

همان گونه که پیش‌تر گفته شد، آن روز که حسن مثنی فرزند امام مجتبی (ع) از یکی از دختران امام حسین (ع) خواستگاری کرد، امام فرمودند: «اختر یا بنی احبهما الیک فرزندانم هر کدام را بیشتر دوست داری انتخاب کن درباره امام حسن (ع) نیز نقل شده است که روزی «معاویة بن خدیج به عنوان خواستگاری به منزل ایشان آمد، امام به وی فرمودند: «انا قوم لا تزوج نساءنا حتی تستامرهن» ما قومی هستیم که دخترانمان را بدون نظر و مشورت با خودشان شوهر نمی‌دهیم»

سلام کردن با لحنی محبت آمیز

«سلام کردن از بهترین آموزه‌های دین مبین اسلام است سلام یک نوع آغاز ارتباط اجتماعی با دیگران است سلام نمودن به کودکان سبب رشد شخصیت و تقویت عزت نفس در آنان می‌شود، امام حسین (ع) می‌فرمایند: «للسلام سبعون حسنة تسع وستون للمبتدی و واحدة للراد؛ سلام کردن هفتاد حسنه دارد، شصت و نه حسنه آن برای سلام کننده و یک حسنه و پاداش برای پاسخ دهنده است» و پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: «پنج چیز را تا لحظه مرگ ترک نمی‌کنم که یکی از آنها سلام کردن به کودکان است تا بعد از من نیز به عنوان رسمی رایج باقی بماند.» و امام حسن (ع) می‌فرمایند: از مروت و جوان مردی انسان این است .. که حقوق دیگران را بپردازد و با بانگ رسا و دل‌پذیر سلام گوید.»

توجه و احترام به همسر

به گونه‌ای اجتناب‌ناپذیر باید قبول کنیم که شخصیت همسر می‌تواند سبب رشد و تکامل یا انحطاط خانواده و فرزندان گردد.

احترام به همسر از مواردی است که در تربیت فرزندان تأثیری قابل اطمینان دارد. مادری که در خانه مورد احترام شوهرش قرار گیرد، با روحی سرشار از عاطفه و آرامش و احساس فرزندان خویش را تربیت می‌کند، و در مقابل اگر روح او مورد تهاجم قرار گیرد و به شخصیت وی در منظر فرزندان تحقیر و اهانت شود، بدیهی است که از روان سالمی نخواهد داشت بنابراین آرامش خود را از دست می‌دهد و اضطراب و نگرانی او در فرزندان نیز اثر می‌کند. مبتنی بر چنین نکته ژرفی و براساس تحقق حق همسر است که روش تربیتی گفتاری و عملی امامان شیعه (ع) در این باره شکلی از بهترین برخوردها با همسر است در روز عاشورا هنگامی که هلال بن نافع عازم جنگ بود، همسر جوانش از رفتن او ناراحت شده و به شدت می‌گریست امام حسین (ع) متوجه او شده و چنین فرمودند: «ان اهلک لایطیب لها فراقک فلو رأیت ان تختار سرورها علی البراز؛ ای هلال همسرت جدایی تو را نمی‌پسندد، تو آزادی و می‌توانی خشنودی او را بر مبارزه با شمشیرها مقدم بداری» نمونه دیگری که بیانگر، ارج گذاری پیشوای شهیدان است جایی که امام حسین (ع) تکریم و گرمی داشت همسر را به دوستانش سفارش می‌کند و در پاسخ اعتراض آنان که به فرش‌ها و پرده‌های نو در منزل آن حضرت اعتراض می‌کردند، فرمود: «انا تزوج النساء فنعطینهن مهورهن فیشترین بها ما شئن لیس لنا فیه شیء؛ ما پس از ازدواج مهریه زنان را پرداخت می‌کنیم پس آنان هر چه را دوست داشته باشند می‌خرند و ما دخالتی نمی‌کنیم» جالب توجه‌تر از همه مطالب گذشته ابراز محبتی است که امام حسین (ع) به فرزند و همسرش می‌نماید، آن جا که در اشعاری بالاترین سطوح تکریم فرزند و همسر را به تصویر می‌کشد و می‌فرماید: لعمرک اننی لاحب داراً تکون بها سکینه و الرباب احبها و ابدل جل مالی ولیس لعاتب عندی عتاب به جان تو سوگند! من خانه‌ای را دوست دارم که در آن سکینه و رباب باشند. - من آنها را دوست دارم و اموال خود را به آنان می‌بخشم و کسی سزاوار نیست که مرا سرزنش کند.

گرامی داشت مقام معلم

از آن جایی که علم در اسلام دارای ارزشی بسیار است که وصف آن محتاج نگارش کتاب‌هایی می‌باشد، معلم نیز از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و گرامی داشت معلمان در روش و سیره امامان شیعه جلوه‌ای زیبا یافته است جعفر، یکی از فرزندان امام حسین (ع) در نزد معلمی به نام «عبدالرحمان درمدینه آموزش می‌دید، روزی معلم جمله (الحمد لله رب العالمین را به او آموخت هنگامی که جعفر این جمله را برای پدر قرائت کرد، امام حسین (ع) معلم فرزندش را فراخواند و هزار دینار و هزار حله به او پاداش داد، وقتی به خاطر پاداش زیاد به معلم مورد اعتراض قرار گرفت فرمود: «هدیه من کجا برابر با تعلیم (الحمد لله رب العالمین است» این سخنان و همانند آن ارائه کننده این الگوی تربیتی است که مال و ثروت دنیا نمی‌تواند جای گاه معنوی علم و تعلم را برابر آید، بلکه برای همیشه تاریخ ارزش و جای گاه علم بالاتر از مال و ثروت است

جبران نیکی دیگران به بهترین صورت

یکی از دستورات دل‌پذیر و تربیتی اسلام این است که اگر کسی به شما بدی کرد، او را عفو کنید و اگر کسی به شما خوبی نمود، به بهتر از آن جواب گوید. زیرا این کار سبب گسترش نیکی میان افراد جامعه و همدلی هر چه بیشتر مومنان به یک دیگر می‌شود. امام حسین (ع) یکی از جلوه‌های آشکار این سخن است چه این که «انس بن مالک می‌گوید: «نزد امام حسین (ع) بودم کنیزی در حالی که دسته‌ای ریحان به دست داشت وارد شد و آن را تقدیم امام نمود؛ حضرت فرمودند: تو را به خاطر خداوند آزاد کردم انس می‌گوید: با تعجب پرسیدم کنیزی کی برای شما دسته‌ای ریحان آورد و به شما سلام کرد. شما او را آزاد کردید؟! امام فرمودند: خداوند این گونه ما را ادب کرده است زیرا که فرموده است «واذا حیتم بتحیه فحیوا بأحسن منها أوردوها؛ زمانی که کسی به شما تحیت و درود گفت شما نیز جواب او را به همان یا بهتر از آن بگویید.» و جواب بهتر این کنیز، آزادی اوست

تواضع و هم نشینی با فقراء

آنان که براساس تربیت قرآنی رشد یافته و ملاک و معیار فضیلت را تقوا می‌دانند، هیچ‌گاه خود را به حساب نمی‌آورند. عیاشی و دیگران روایت کرده‌اند: روزی امام حسین (ع) به گروهی از مساکین گذشت که عباهای خود را بر زمین انداخته و روی آن نشسته بودند و نان خشکی در پیش رو داشتند و می‌خوردند. وقتی که حضرت را دیدند، او را دعوت کردند. حضرت از اسب پیاده شد و فرمود: خداوند متکبران را دوست ندارد و نزد آنان نشست و کمی نان تناول فرمود، سپس به آنان گفت همان گونه که من دعوت شما را پذیرفتم شما نیز دعوت مرا بپذیرید. آنان را به خانه بردند و دستور دادند که از آنان پذیرایی شود و آنان را انعام داده نوازش کردند.

جایگاه مادران شایسته

امروز بیشتر از گذشته مادر به عنوان مؤثرترین عامل تربیتی فرزندان مطرح است چه این که ساختار هویت افراد وابسته به همین نکته ظریف است تا آن جا که متون دینی ما بخشی از عوامل نیک‌بختی و یا تیره‌بختی افراد را مربوط به دوران بارداری مادر می‌داند، زیرا، رفتار و حالات مادر در ابتدایی‌ترین تا پایانی‌ترین لحظات این دوران در شکل‌گیری شخصیت آینده کودک تأثیر می‌گذارد. امام حسین (ع) نیز آثار تربیتی دامن مادران پاک و با عفت را تبیین می‌نماید و اثر عمیق و ریشه‌دار آن را در زندگی افراد چنین شرح می‌دهد: «الا ان الدعی ابن الدعی قد رکز بین اثنتین بین السله و الذله و هیهات منا الذله یابی الله ذلک لنا و رسوله و المؤمنون و حجور طابت و طهرت و انوف حمیه و نفوس ابیه من ان نوثر طاعه اللتام علی مصارع الکرام ناپاک فرزند ناپاک [عبیدالله بن زیاد] مرا در پذیرش یکی از دو راه مجبور کرده است بین مرگ و ذلت اما هیهات که ما ذلت و خواری را بپذیریم خداوند و رسول او و مؤمنین و دامن‌های پاک و غیرتمندان بر مانمی‌پسندد که اطاعت فرومایگان و پس فطرتان را بر مرگ با عزت و شرافت‌مندانه ترجیح دهیم» در این بیان امام (ع) یکی از دلایل نپذیرفتن ذلت و خواری را، دامن‌های پاک مادرانی می‌داند که زمینه‌ساز چنین اندیشه‌ای است و در روز عاشورا نیز برای بیدار کردن دل‌ها و اتمام حجت و برهان بر همگان نسبت خود را به حضرت فاطمه و خدیجه متذکر می‌شوند: «انشدکم السهل تعلمون ان امی فاطمه الزهراء بنت محمد؟ قالوا: اللهم نعم - انشدکم الله هل تعلمون ان جدتی خدیجه بنت خویلد اول نساء هذه الامه اسلاماً؟ قالوا: اللهم نعم شما را به خدا قسم می‌دهم آیا می‌دانید که مادر من «فاطمه زهرا» دختر محمد مصطفی است گفتند: آری شما را به خدا قسم می‌دهم آیا می‌دانید که «خدیجه دختر خویلد» نخستین زنی که اسلام را پذیرفته مادر بزرگ من است گفتند: آری و امام حسین (ع) به معاویه فرمودند: سعادت ما در اثر تربیتی است که از دامن مادرانی پاک و پارسا چون فاطمه و خدیجه یافته‌ایم

بهره‌گیری از کلمات دلپذیر در سخن

سخن گفتن به گونه‌ای معرف شخصیت کسی است که لب به سخن می‌گشاید و ازسوی دیگر، لحن و صوت و کلمات می‌تواند در اطرافیان تأثیری سازنده و یا مخرب داشته باشد. سخن نرم نیکو و محبت‌آمیز می‌تواند از مشکلات روحی و ناهنجاری‌های کودکان و نوجوانان بکاهد و محبت را در قلب و دل بزرگسالان ریشه‌دارتر نماید، در مقابل تندخویی در سخن می‌تواند سبب افسردگی گوشه‌گیری بدبینی و یا ناامیدی در آنان گردد. اکنون نمونه‌هایی از ارتباط کلامی امام حسین با فرزندان و یارانش را تقدیم می‌نماییم الف در هنگام گفت و گو با دخترش سکینه برای تسکین دردهای روحی وی این گونه می‌فرماید: «یا نور عینی کیف لا یستسلم للموت من لا - ناصر له و لا معین ای نور چشم من چگونه کسی که یآوری ندارد، تسلیم مرگ نباشد.» ب آن هنگام که

برادرش عباس (ع) را برای جست و جو از علت حرکت سپاه دشمن می‌فرستد، علاقه قلبی خویش را به او با این عبارت ابراز می‌دارد: «یا عباس اربک بنفسی انت یا اخی حتی تلقاهم فنقول لهم مالکم و مابدالکم و تسئلهم عما جاد بهم برادرم عباس جانم به فدایت سوار شو و به نزد آنان برو و بگو شما را چه شده است چه می‌خواهید؟ و از سبب آمدن سپاه پیرس «ج هنگامی که قاسم (ع) از شهادت خود پرسید، امام حسین (ع) به او چنین فرمود: «ای والله فداک عمک انک لاحد من یقتل من الرجال معی آری عمویت فدایت باد، به خدا سوگند! تو هم در ردیف مردانی هستی که با من شهید خواهند شد.» (د) و در آخرین لحظات هنگام خداحافظی امام سجاد(ع) را در آغوش کشیده فرمود: پسر من تو پاکیزه‌ترین فرزندان من هستی و بهترین خاندان من می‌باشی تو از طرف من سرپرست این زنان و کودکان خواهی بود.

الگوهای تربیتی قیام عاشورا

در راستای تحقیق و پژوهش در عنوانی چون «امام حسین و تربیت دینی و برای کاوش در رسالت اسوه‌یابی و الگوپذیری لازم است مجموعه‌های فضیلتی را مورد مطالعه عمیق و ثمربخش قرار دهیم تا از میان پیچ و خم کوچه‌های تاریخ برجسته‌ها و ترازهایی را گزینش و به عنوان مدل زیستن و مردن معرفی نماییم زیرا زیستن و مردن هر دو نیازمند الگویی وارسته و شایسته است می‌توان گفت نهضت عاشورا از آغاز تا سرانجام صحنه‌ای است که همه الگوهای تربیتی را ارائه داده و خواهان هر اسوه و الگویی را کام‌یاب و سیراب می‌کند، چرا که مجموعه عاشورا تنها تبلور یک قیام ساده نیست بلکه سرایی است که نمایندگان تمامی اقشار جامعه و در همه مراحل سنی از کودک و خردسال نوجوان و جوان و میان سال و پیر، زن و مرد، تازه عروس و نو داماد و... در کمال نمونه‌برداری از انسان کامل درخششی خورشید گونه پیدا می‌کنند تا پرتو خویش را به همه عالم برسانند و سبب زنده شدن سلول‌های مرده در گوشه گوشه آن گردند. بر این اساس هر فردی در هر زمینه‌ای که بخواهد، می‌تواند الگویی مناسب برای آینده خود برگزیند که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

الگوی وفاداری

اگر چه امام حسین (ع) می‌فرماید: «فانی لاعلم اصحاباً اوفی همانا من یاورانی باوفا تر از یارانم نمی‌شناسم» اما سرآمد همه وفاداران حضرت عباس (ع) است که ایثار و فداکاری او مرهون تربیت صحیح علوی است اکنون این پرسش مطرح می‌شود که چرا حضرت ابوالفضل (ع) الگوی وفای صحنه کربلا معرفی می‌شود؟ دلالت آمیزترین جواب به این سؤال بررسی رفتار الگویی آن حضرت در کربلا- است زیرا نه این که آن حضرت خود، در کربلا- حضوری وصف‌ناپذیر داشت بلکه سه برادر خویش را نیز در مورد یاری رساندن به امام حسین (ع) ترغیب و تشویق می‌کرد و به آنان می‌فرمود: «یا بنی‌امی تقدموا حتی اراکم قد نصحتم لله و لرسوله ای فرزندان مادرم (ای برادرانم شما زودتر سبقت بگیرید، تا من شما را در راه نصیح خدا و روش پیامبر ببینیم» و زمانی که شمر به عنوان سمبل دشمنی با امام حسین (ع) برای حضرت عباس (ع) امان نامه می‌آورد، حضرت ابوالفضل در جواب فرمودند: «تبت یداک ولعن ما جئنا به من امانک یاعدوالله انا امرنا أن فترک أاخانا و سیدنا الحسین بن فاطمه و ندخل فی طاعة اللعناء... ای دشمن خدا، دستانت قطع باد! لعنت بر امانی که آورده‌ای آیا ما را فرمان می‌دهی که برادر و سیدمان حسین فرزند فاطمه را رها کنیم و در طاعت تو درآیم ..» از آن جایی که عباس (ع) سمت علم‌داری لشکر حسین (ع) را برعهده داشت از این رو تا آخرین لحظه در کنار امام بود و تا آخرین لحظه عمرش با تمام توان از او دفاع کرد. در این باره می‌نویسند: وقتی علمی را که ابوالفضل در کربلا در دست داشت به دربار یزید آوردند، یزید دید آن پرچم جای سالمی ندارد، پرسید: چه کسی آن را حمل می‌کرده است جواب دادند: عباس فرزند علی (ع). یزید گفت «هكذا یکون وفاء الاخ لایخیه باید وفای برادر به برادر این گونه باشد.» اما اوج تجلی ایثار و فداکاری او زمانی

ظاهر می‌شود، که آب آوری تشنه با لب‌های خشکیده از سه روز بی آبی در امواج آب قرار گیرد و در نهایت تشنگی خود، به یاد تشنگی برادر و مولایش آب نمی‌آشامد و می‌گوید: «والله لا اذق الماء و سیدی الحسین عطشاناً؛ به خدا قسم آب نمی‌نوشم درحالی که آقا حسین تشنه است» این گونه پیروزی عشق و اعتقاد در اوج قله وفاداری و فداکاری تبلوری زیبا می‌یابد و این سخنان و رفتار عباس فرزند امام علی (ع) در صحنه عاشورا، الگویی است برای ادب ولایت‌مداری ایثار، رشادت و فداکاری اکنون با بیان این نکته‌های دلالت‌آمیز و وفاداری و فداکاری حضرت عباس (ع) پاسخ به پرسش مطرح شده در بحث الگوی وفاداری روشن است چه این که آیا کسی را می‌یابی که با دستان قطع شده نیز بکوشد تا آب را به کودکان خردسال مولایش برساند. یافت ادب از ادب آبرو عشق برد نام ترا با وضو و وفا بود مات وفاداریت علقمه شاهد به فداکاریت رسید چون به علقمه پای تو گشت عیان چهره مولای تو چو دید چشمت رخ ارباب را نهیب آتشین زدی آب را که ای سپید چهره روسیاه کی کنم از نوش تو عشقم تباه من ز می حسین باده نوشم به آب آبرو نمی‌فروشم زجره‌ای روز مرا شب مکن مرا خجل ز روی زینب مکن

اسوه صبر و مقاومت

صحنه کربلا- برای یاران حق سراسر صبر و استقامت است اما تا سخن از صبر و مقاومت به میان می‌آید، نام زینب به عنوان «ام المصائب در ذهن همگان خطور می‌کند. حضرت زینب (س) از طرفی مادر سه شهید و خواهر هشت شهید و عمه نه شهید و خاله سه شهید، نظاره‌گر به خون غلطیدن بیش از بیست نفر از نزدیک‌ترین افراد خانواده خود بود. از سوی دیگر، حامل رسالت کربلا- و پیام‌رسان همه خون‌هایی بود که در آن مسلخ به زمین ریخت او باید با سرپرستی کاروان اسیران از کربلا تا به کوفه و از کوفه تا شام و ایراد خطبه و بیان حقایق و اهداف قیام امام حسین (ع) در تکمیل رسالت کربلا، بر همه سختی‌ها چیره شود. در سفر زینب از ابتدا تا سرانجام نکته‌های فراوانی وجود دارد که حکایت از روح بلند او دارد. البته با توجه به این جستارها جایی برای شک نمی‌ماند که او بهترین الگوی صبر و استقامت در برابر همه مشکلات و مصیبت‌های گوناگون است بنابراین اهدای فرزند به برادر، قبول نیابت خاص از سوی امام معصوم (ع)، سخنرانی در جمع شمامت گران آن هم در اوج بلاغت ابراز کرامت ولایت و توجه به انجام عبادت‌های مستحب در شورانگیزترین لحظه‌ها و دشوارترین زمان‌ها، همه و همه نمودی از نقش الگوی زینب (س) به ویژه در صبر و مقاومت را نمایان می‌سازد.

الگوی بازگشت به خوبی‌ها

تحول درونی انسان در طول تاریخ گذشته سابقه‌ای دیرینه دارد و در کربلا- نیز الگویی برای بازگشت به خوبی‌ها و رهایی از دام زشتی‌ها وجود دارد، که ابتدا فرمانده مخالفان اما در پایان در زمره بهترین یاران شهید است روز عاشورا، آن گاه که فهمید جنگ با فرزند زهرا، جدی است و از سوی دیگر، صدای کمک‌خواهنده و هدایتگر حسین (ع) را شنید که: «اما مغنیت یغیثنا لوجه الله خود را به حضرت رساند و گفت «من اولین کسی بودم که بر شما خروج کردم اجازه بفرمایید اول کسی باشم که در راه شما کشته بشوم با جدت مصافحه کنم» امام حسین (ع) بزرگ‌ترین الگوی کرامت و بزرگ‌منشی توبه او را پذیرفت و از او خواست تا استراحت کند. اما او اصرار ورزید و در آخرین لحظات امام بر بالین او دست بر صورتش کشید و فرمود: «انت الحر کما سمتک امک و انت الحر فی الدنيا و الاخره توهمان گونه که مادرت نامت نهاد، آزاده‌ای و تو در دنیا و آخرت آزاده هستی» کدامین نادم و پشیمانی است که سر بر زانوی خورشید، در حالی که یقین به پذیرفته شدن دارد، جان بسپارد.

الگوی پای بندی به حجاب و عفاف

از جلوه‌های بارز الگوی تربیتی نهضت عاشورا، حضور زنان همراه با تعهد و پای‌بندی آنان به حرمت‌ها و مراعات مسائل حجاب و عفاف است این نکته نشانگر این مهم است که حضور زنان در بیرون از خانه برای دفاع از حق و ولایت به شرط آن که حریم عفاف و حدود الهی رعایت شود ممنوع نیست بلکه گاه لازم و ضروری است اهل بیت امام حسین (ع) در سفر کربلا منادی متانت و عفاف بودند، اگر چه سپاه کوفه به حریم آنان بی‌حرمتی کردند. «ام کلثوم دختر علی (ع) وقتی به کوفه رسیدند. در جمع انبوه حاضران به سخن پرداخت و وقتی که مردم کوفه به تماشای آنان آمده بودند، فریاد زد: «یا اهل الکوفه اما تستحیون من الله و رسوله ان تنتظرون الی حرم النبی ای مردم کوفه آیا از خدا و رسولش شرم نمی‌کنید از این که به حرم و دودمان پیامبر نگاه می‌کنید؟» هنگام ورود اهل بیت به شام نیز، ام کلثوم شمر را طلبید و از او خواست که آنان را از دروازه‌ای وارد کنند که اجتماع کمتری باشد و سرهای مطهر شهیدان را دورتر نگاه‌دارند، تا مردم به تماشای آنها پرداخته کمتر به چهره اهل بیت پیامبر (ص) نگاه کنند. اما شمر که پلیدی ذاتی او نمایان است کاملاً برعکس خواسته او عمل کرد و اسیران را از دروازه ساعات وارد دمشق کرد. همانند این از حضرت سکینه نیز نقل شده است که سهل بن سعد وقتی که فهمید این اسیران از دودمان پیامبرند، جلو رفت و از یکی از آنان پرسید، تو کیستی گفت سکینه دختر امام حسین (ع) پرسید: آیا کاری می‌توانم برایتان انجام دهم من سهل یاور جدت رسول خدا هستم حضرت سکینه فرمود: به نیزه‌داری که این سر را می‌برد، بگو جلوتر از ماحرکت کند، تا مردم به نگاه کردن آن مشغول شوند و به حرم رسول خدا (ص) چشم ندوزند، سهل به سرعت رفت و چهارصد درهم به نیزه دار داد، او هم سر مطهر را از زنان دور برد. نمونه دلالت آمیزتر، اعتراض حضرت زینب (س) به هتک حرمت و دفاع از حجاب است حضرت در کاخ یزید خطبه‌ای بی‌نظیر ایراد فرمود و در این زمینه نیز فرمود: «ای زاده آزادشدگان فتح مکه آیا این عدالت است که همسران و کنیزان خودت را در پشت پرده‌ها قرار داده‌ای ولی دختران رسول خدا (ص) را به عنوان اسیر، روانه کرده پرده‌های حرمت آنان را دریده چهره‌هایشان را آشکار ساخته‌ای و زیر سلطه دشمنان از شهری به شهری می‌گردانی آن گونه که مردم شهرها و آبادی‌ها و قلعه‌ها و بیابان‌ها به آنان می‌نگرند و دور و نزدیک چهره آنان را تماشا می‌کنند؟...» الگوی تربیتی که اکنون در پیامد این جستارها، ارائه می‌شود، این است که زینب (س) در تداوم خطی که حضرت زهرا (س) در حمایت از امام معصوم (ع) و افشاگری علیه ظالمان داشت در نهضت کربلا دوشادوش حسین بن علی (ع) حضوری مؤثر داشت اما هیچ‌گاه موازین عفاف و حجاب را فراموش نکرد و این گونه عفتی را به عنوان بهترین مدل تربیتی - دینی زنان جامعه اسلامی ارائه نمود. بنابراین زینب کبری و دودمان رسالت چه با سخنان و چه با رفتارشان یادآور این گوهر ناب گشتند که کرامت انسانی زن در سایه عفاف و حجاب تأمین می‌شود. برای زنان زینب و خاندان امام حسین (ع) الگوی حجاب و عفاف است اینان در عین مشارکت در حماسه عظیم و ادای رسالت حساس و خطیر اجتماعی متانت و عفاف را هم مراعات کردند و اسوه و الگوی همگان شدند، تا آن جا که امام سجاد نیز با تمام مشکلات مراقب شئون عفت و پاک دامنی بانوان حماسه عاشورا بود و در کوفه به ابن زیاد فرمود: «مرد مسلمان و پاک دامنی را همراه این زنان بفرست اگر اهل تقوایی»

الگوی تربیتی مواسات و ایثار

مواسات یعنی دیگری را در مال و جان همانند خود دیدن و دانستن یا دیگری را بر خود مقدم داشتن که یکی از زیباترین صفات معاشرتی است که مورد تأکید دین مبین اسلام قرار گرفته است به گونه‌ای که در برخی از روایات در کنار نماز اول وقت جزء صفات ویژه مؤمنان و یا معیار و تراز شناخت شیعه از غیر آن و وسیله تقرب به خداست «تقربوا الی الله تعالی بمواساة اخوانکم» حماسه آفرینان عاشورا بهترین الگوی این خصلت برجسته بودند، بلکه آنان از «مواساه نیز عبور کرده به ایثار رسیده‌اند، یاران امام نسبت به امام و یاران نسبت به یک دیگر چنین حالتی داشتند و از بذل هیچ چیز مضایقه نداشتند و به این مواسات افتخار

می‌کردند. شخص امام (ع) در راه کربلا پس از برخورد با سپاه حر، و گفت و گوی طولانی با آنان سروده شاعری را بر زبان آوردند که معنایش این است «من به راه خودم می‌روم مرگ برای جوانمردی که نیت خیر کند و جهاد نماید و با مردان صالح مواسات به جان داشته باشد، هیچ عار و ننگ نیست» و در تاریکی شب به یاران خویش فرمود: «من و اسانا بنفسه کان معنا غدا فی الجنان نجیا من غضب الرحمان هر کس باجانش با ما مواسات داشته باشد، فدای قیامت در بهشت با ما خواهد بود و از خشم الهی نجات پیدا خواهد کرد». یکی از زیباترین جلوه‌های مواسات - بلکه ایثار - وقتی است که میان اصحاب و بنی هاشم پیش مرگی مطرح می‌شود، آن گاه که عباس (ع) به بنی هاشم می‌فرماید: «اصحاب غریبه به حساب می‌آیند، بار سنگین را باید اهلش بردارند. فردا صبح شما نخستین گروهی باشید، که به میدان می‌روید، ما پیش از آنان به استقبال مرگ می‌رویم تا مردم نگویند، اصحاب را جلوتر از خودشان به میدان فرستادند...» بنی هاشم برخاسته شمشیرها را کشیدند و گفتند: «ما همه با تو هم عقیده‌ایم» اما در سویی دیگر، در خیمه‌ای اصحاب گرداگرد حبیب جمع شده‌اند، حبیب می‌گوید: «یاران برای چه به این جا آمده‌اید، سخن خود را واضح بگویید». گفتند: «آمده‌ایم تا غریب زهرا را یاری کنیم» حبیب گفت «صبح فردا چه می‌کنید؟» گفتند: «هر آنچه بگویی گوش می‌کنیم» گفت «صبح که شد، شما اولین افرادی باشید که به میدان می‌روید، ما زودتر به مبارزه می‌پردازیم مبادا یکی از بنی هاشم خون آلود شود، در حالی که ما جانی در بدن و خونی در رگ داریم تا مردم نگویند سروران خود را به جنگ فرستادند و از فداکاری دریغ کردند.» همه شمشیرها را کشیدند و گفتند: «همه ما با تو هم عقیده‌ایم» و آن گاه که دو تن از جوانان غفاری خدمت امام حسین (ع) آمده و اجازه میدان رفتن خواستند، امام به آن دو فرمود: خداوند بهترین پاداش نیک را به شما دهد که این گونه حاضر به یاری و مواسات من هستید. و در زیارت نامه حضرت عباس از این خصلت برجسته او چنین یاد شده است «فلنعم الاخ المواسی، «السلام علیک ایها العبد الصالح و الصدیق المواسی..» این روح مقدم داشتن دیگران بر خویش و جان نثاری بهترین الگوی تربیتی برای مسلمانان جهان اسلام است تا یکدیگر را در گرفتاری یار باشند، چه این که مواسات دینی تضمینی برای دل گرمی مجاهدان راه خداست تا در برابر دشمنان تنها نمانند.

الگوی رازداری

مأموران ابن زیاد «قیس بن مسهر» نامه رسان امام (ع) را در «قادسیه دستگیر کردند. از این رو، قیس برای حفظ اسرار، نامه را پاره کرد. در بازجویی به او گفتند: چرا نامه را پاره کردی گفت برای این که شما از مطالب آن آگاه نشوید، گفتند تو را رها نمی‌کنیم تا اسامی آن‌هایی را که امام برای آنان نامه نوشته است بگویی و به روی منبر به علی و فرزندانش دشنام دهی در غیر این صورت تو را قطعه قطعه می‌کنیم گفت اسامی را نمی‌دانم اما دشنام می‌دهم او بالای منبر می‌رود و پس از حمد و ثنای الهی به لعن و دشنام ابن زیاد و بنی امیه و صلوات و درود بر علی و فرزندانش لب به سخن می‌گشاید و می‌گوید: من فرستاده حسینم به دعوتش پاسخ گوید و او را یاری کنید، در این هنگام او را از بالای دارالاماره به پایین پرتاب کردند و به این گونه او را به شهادت رساندند. همان طور که مشاهده می‌شود، قیس به عنوان یکی از بهترین الگوهای تربیتی صحنه عاشورا است چه اینکه الگوهای دیگری همچون: تشویق به خوبی‌ها توسط همسرش «دلهم، الگوی نماز اول وقت الگوی ادب در «جَوْن، قومیت زدایی و شهیدان ترک و فارس و بسیاری الگوهای دیگر در زمینه‌های متفاوت وجود دارد، که نیازمند تحقیقی گسترده می‌باشد در این راستا است

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایند؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیت های گسترده مرکز :

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:
www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-(۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی
جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق
روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-
۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید
ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار
شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی
اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال،
خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی
همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش
از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند
آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

